

Nr 50.

Ankom till Riksdagens kansli den 3 maj 1912 kl. 12 m.

Memorial, i anledning af dels återremiss af vissa delar utaf lagutskottets utlåtande nr 34 i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910 jämte i anledning af propositionen väckta motioner, dels ock kamrarnes skiljaktiga beslut i ämnet.

Närvarande: herrar Widén, Lindhagen, Håkanson, Stärner, af Ekenstam, Alexanderson, Trana, greve Mörner, von Baumgarten, Rogberg, Petersson i Lidingö villastad, Pettersson i Södertälje, Jansson i Edsbacken, Persson i Norrköping, Rehn och Svensson i Saläng.

I utlåtande nr 34 i anledning af dels Kungl. Maj:ts proposition nr 2 med förslag till lag om understödsföreningar, lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910 dels ock i anledning däraf väckta motioner hemställde lagutskottet, att Riksdagen måtte antaga förslag till lagar af den lydelse utskottets nämnda utlåtande innehåller.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hafva båda kamrarna godkänt förslaget till lag om ändrad lydelse af 162 och 163 §§ i lagen om försäkringsrörelse samt, förutom rubrikerna, 4, 6—16, 18—31, 33, 34, 36, 38—46 och 48—99 §§ i förslaget till lag om understödsföreningar äfvensom 3, 87 och 105 §§ i förslaget till lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910 i deras af utskottet

föreslagna lydelse, hvarjämte båda kamrarna godkänt 17 § i förslaget till lag om understödsföreningar enligt dess af utskottet föreslagna lydelse med den ändring att i första stycket i stället för »två år» insattes »fem år» äfvensom återremitterat 32 § i sistnämnda förslag till utskottet. Däremot hafva kamrarna i fråga om nedannämnda af förslagen till lag om understödsföreningar och till lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910 stannat i olika beslut.

Med anledning af hvad sålunda förekommit och för sammanjämkning af den skiljaktighet, som förefinnes mellan kamrarnas beslut, får utskottet afgifva de förslag, som här angifvas.

Förslag till lag om understödsföreningar.

1 §.

Första kammaren har antagit denna paragraf i dess af utskottet föreslagna lydelse. Andra kammaren har beslutat, att de i femte stycket förekommande orden »eller vid arbetslöshet» skola uteslutas.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt berörda beslut, biträda Andra kammarens beslut.

2 §.

Första kammaren har godkänt paragrafen i dess af utskottet föreslagna lydelse, under det att Andra kammaren bifallit en af herrar Persson i Norrköping och Lindhagen vid utlåtandet fogad reservation.

Utskottet hemställer,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte besluta, att denna paragraf skall erhålla följande ändrade lydelse:

»2 §.

Pensionskassa, som består af flera än femtio medlemmar, skall registreras i enlighet med hvad i denna lag sägs.

Annan understödsförening skall registreras, såframt den

utfäster eller utbetalar understöd, utgående i kapital en gång för alla, (*kapitalunderstöd*) till högre belopp än trehundra kronor för en medlem och består af flera än etthundra medlemmar; eller

består af flera än femhundra medlemmar.

Understödsförening, som icke enligt hvad ofvan stadgas är skyldig att söka registrering, må kunna registreras, därest den består af minst fem medlemmar.»

Häraf föranledas de ändringar i 99 § i förslaget till lag om understödsföreningar och 106 § i förslaget till lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, som vid dessa lagrum onöfvermälas.

3 §.

Första kammaren har antagit denna paragraf enligt dess af utskottet föreslagna lydelse. Andra kammaren har däremot beslutat den lydelse af paragrafen, som påyrkats i en af herr Persson i Norrköping med instämmande af herr Lindhagen vid utskottets utlåtande fogad reservation.

Utskottet hemställer,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte besluta att paragrafen skall erhålla följande ändrade lydelse:

»3 §.

Registrerad understödsförening äge ej, med mindre tillsynsmyndigheten lämnat tillstånd därtill, utöfva verksamhet, hvilken är främmande för det ändamål, som afses med föreningens understödsverksamhet.

Registrerad understödsförening må ej utfästa eller utbetala kapitalunderstöd till högre belopp än tvåtusen kronor för en medlem. Utfäster eller utbetalar föreningen kapitalunderstöd till högre belopp än trehundra kronor för en medlem, skola föreningens stadgar vara godkända på sätt i 86 § sägs.»

5 §.

Första kammaren har antagit denna paragraf i dess af utskottet föreslagna lydelse. Andra kammaren har bifallit en af herrar Lindhagen och Persson i Norrköping afgifven, vid utskottets utlåtande fogad reservation.

Utskottet hemställer,

att Andra kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut fattade beslut, biträda Första kammarens beslut.

32 §.

Denna paragraf har af båda kamrarna återförvisats till utskottet. Af protokollet öfver diskussionen i kamrarna framgår, att syftet med återremissen varit, att få den tid, för hvilken revisor må väljas, något utsträckt.

Utskottet hemställer,

att kamrarna måtte besluta att denna paragraf skall erhålla följande ändrade lydelse:

»32 §.

Styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper skola granskas af minst två revisorer.

Revisorerna väljas å föreningssammanträde; dock må i stadgarna kunna bestämmas, att revisorer skola på annat sätt utses.

Till revisor må ej utses den, som är i föreningens eller styrelseledamots tjänst.

Den tid, för hvilken revisor å föreningssammanträde utses, må ej utgå före nästa ordinarie sammanträde och ej omfatta längre tid än fyra år. Revisor må, ändå att den tid, för hvilken han blifvit utsedd, ej gått till ända, skiljas från uppdraget genom beslut af den, som utsett honom.

Afgår af föreningen vald revisor, innan den tid, för hvilken han blifvit vald, gått till ända, och finnes ej suppleant, åligger det styrelsen att ofördröjligen föranstalta om val af ny revisor.»

35 §.

Första kammaren har antagit paragrafen i dess af utskottet föreslagna lydelse, under det att Andra kammaren beträffande sista stycket antagit Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte, med frånträdande af sitt förut fattade beslut, biträda Andra kammarens berörda beslut.

37 §.

Första kammaren har antagit paragrafen i dess af utskottet föreslagna lydelse, hvaremot Andra kammaren återremitterat paragrafen till utskottet.

Utskottet hemställer,

att kamrarna, Första kammaren med frånträdande af sitt förut fattade beslut, måtte besluta, att denna paragraf skall erhålla följande ändrade lydelse:

»37 §.

Före den 1 augusti hvarje år skall hållas ordinarie föreningssammanträde, vid hvilket revisorerernas berättelse framlägges.

Å detta sammanträde skall frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid, berättelsen omfattar, företagas till afgörande.

Frågan om ansvarsfrihets beviljande må kunna uppskjutas till afgörande vid nytt sammanträde.

Konungen må i fråga om viss förening medgifva, att sådant sammanträde, som i första stycket sägs, hålles allenast hvartannat eller hvart tredje år, och

meddela i anledning däraf erforderliga bestämmelser om afgifvande af styrelsens och revisorernas berättelser samt om de i 80 § omförmälda handlingarnas ingifvande till tillsynsmyndigheten».

47 §.

Första kammaren har antagit paragrafen i dess af utskottet föreslagna lydelse, under det att Andra kammaren, såsom följd af sitt angående 35 § fattade beslut, härutinnan godkänt Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer,

att Första kammaren måtte biträda Andra kammarens beslut.

99 §.

Denna paragraf har af båda kamrarna antagits enligt dess af utskottet föreslagna lydelse. På grund af den ändring i 2 §, som här ofvan föreslagits, föranledes emellertid sådan ändring i 99 § att i 1) andra punkten orden »tvåhundra kronor» utbytas mot »trehundra kronor»; och får utskottet fördenskull hemställa,

att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte besluta att paragrafen skall er- hålla följande ändrade lydelse:

»99 §.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1913. Understödsförening, som då äger bestånd, vare dock ej skyldig att söka registrering förr än tre år föflutit från lagens trädande i kraft. Med afseende å dylik förening skola bestämmelserna i 5 § ej äga tillämpning under nämnda tre år, och skall hvad i 5 § första stycket stadgas icke utgöra hinder för föreningen att i fråga om rättigheter och skyldigheter, som uppkommit före utgången af sagda tid, jämväl därefter söka, kära eller svara.

I öfrigt gälle beträffande understödsförening, som äger bestånd vid tiden för lagens trädande i kraft, följande undantag från lagens bestämmelser:

1) Hvad i 3 § andra stycket sägs angående utbetalning af kapitalunderstöd skall ej äga tillämpning med afseende å understöd, som blifvit utfäst före föreningens registrering. Därest föreningen vid tiden för lagens trädande i kraft bereder och under minst två år därförut beredt kapitalunderstöd till högre belopp än trehundra kronor för en medlem, må föreningen jämväl efter registreringen, oaktadt stadgarna icke blifvit godkända, utfästa och utbetala sådant understöd till samma belopp, dock ej högre än ettusen kronor. Bildas understödsförening för öfvertagande af sjukkassas rörelse i hvad den afser meddelande af begravningshjälp, må, där tillsynsmyndigheten finner skäligt så medgifva, i fråga om tillämpning af de ofvan i detta stycke meddelade bestämmelserna sjukkassan och understödsföreningen räknas såsom en och samma förening.

2) Innehålla föreningens stadgar bestämmelse därom, att för giltighet af beslut om stadgeändring fordras fastställelse af Konungen eller viss myndighet, skall efter föreningens registrering sagda bestämmelse icke äga tillämpning beträffande sådan stadgeändring, hvarom i 44 § andra stycket förmäles.

3) Är föreningen enligt 81 § första stycket skyldig att afgifva försäkringsteknisk utredning, äger tillsynsmyndigheten att utsätta lämplig tid, jämväl innan fem år förflutit efter föreningens registrering, då sådan utredning första gången skall afgifvas.

4) Därest för sådan förening, som i 87 § afses, yppar sig svårighet att för äldre lifförsäkringar vid tiden för registreringen afsätta premiereserv till belopp, som i nämnda paragraf föreskrifves, må tillsynsmyndigheten med afseende å fullgörandet af denna skyldighet medgifva föreningen sådant anstånd, att under viss tid, ej öfverstigande tjugufem år, premiereserven för sådana försäkringar må upptagas till lägre belopp, under villkor att skillnaden årligen minskas i enlighet med en af tillsynsmyndigheten fastställd plan.

Förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen om sjukkassor den 4 juli 1910.

106 §.

Första kammaren har antagit paragrafen i dess lydelse enligt utskottets förslag. — Andra kammaren har däremot bifallit en af herrar Lindhagen och Persson i Norrköping vid utskottets utlåtande fogad reservation.

Utskottet hemställer, att kamrarna, med frånträdande af sina förut fattade beslut, måtte besluta att paragrafen skall erhålla följande ändrade lydelse:

»106 §.

Oregistrerad sjukkassa må, där den består af flera än etthundra medlemmar, ej utfästa eller utbetala högre begravningshjälp än trehundra kronor.

Öfverträdes detta förbud, straffes den, som i ätgärden eller beslut därom deltagit, med böter från och med fem till och med ettusen kronor.

Fortsättes under tid, då åtal pågår för förseelse som nu är sagd, samma förseelse, skall, för hvarje gång stämning därför utfärdats och delgifvits, dömas till de böter, som äro stadgade för sådan förseelse.»

Stockholm den 3 maj 1912.

På lagutskottets vägnar:

JOHAN WIDÉN.

Reservation:

Herrar *Persson* i Norrköping och *Lindhagen* hafva anfört:

Då enligt vår uppfattning, genom förevarande sammanjämningsförslag, Första kammaren fått betydligt mera än Andra kammaren och förslaget därigenom i och för sig synes allt för mycket kunna åsidosätta hvad som för oss varit vägledande för vår hemställan om ny proposition till nästa riksdag, nämligen att det kan allvarligt äfventyra småfolkets själfhjälps- och understödsverksamhet, ha vi ansett oss ej kunna biträda utskottets sammanjämningsförslag.